

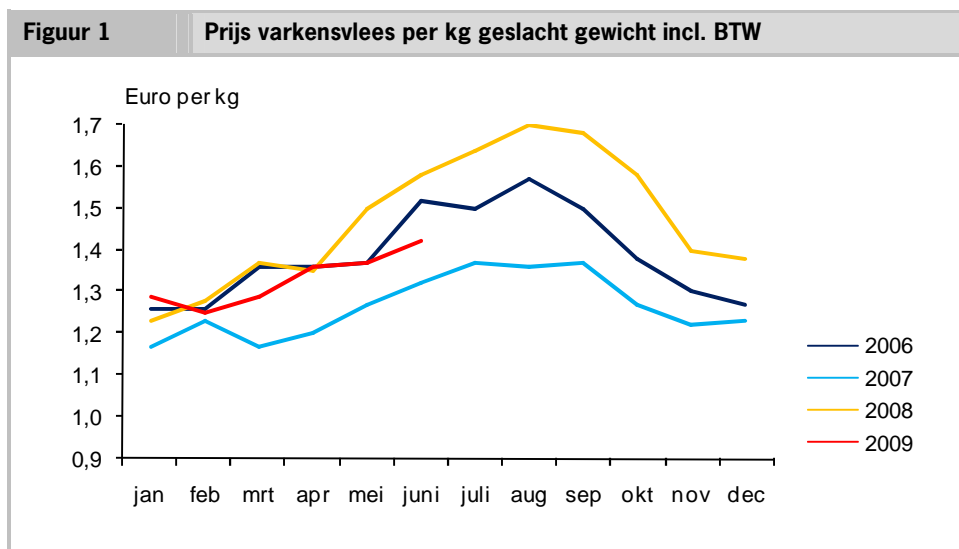
Tweede kwartaal 2009 vleesvarkens: saldo lager, wel beter dan begin dit jaar

Jan Bolhuis en Arjan Wisman

Het tweede kwartaal van 2009 vertoont licht oplopende prijzen van varkensvlees. Vanwege de stijgende export van slachtvarkens is het aantal slachtingen in Nederland sterk afgenomen. Het saldo van de vleesvarkensbedrijven is duidelijk lager dan in het tweede kwartaal van 2008. Belangrijkste reden hiervoor zijn de hoge biggenprijzen.

Markt en prijzen

Op de varkensmarkt heerste een rustige stemming. De verwachting was dat de prijzen door het krappe aanbod wat op zouden lopen maar dit gebeurde slechts in beperkte mate. De uitbraak van de Mexicaanse griep, in eerste instantie ook wel varkensgriep genoemd, zorgde in de loop van het kwartaal voor prijsdruk doordat het aantal bestellingen vanuit de detailhandel afnam. Nadat het tumult rond de Mexicaanse griep wat was weggeëb, herstelde de vraag naar varkensvlees zich en nam het aantal bestellingen weer toe. Bij een krap aanbod liep de prijs tegen het einde van het kwartaal op tot bijna 1,50 euro per kg (figuur 1). Ondanks de prijsstijging lag de varkensprijs 10 cent lager dan vorig jaar.

Aanbod in de EU daalt

Het aanbod van slachtvarkens in de EU-27 zal in 2009 volgens de werkgroep van de Europese Unie met 1,5% à 2% dalen ten opzichte van 2008. In Nederland kwam het aantal slachtingen in het tweede kwartaal volgens de PVE uit op 3,6 miljoen stuks. Dat is 250.000 stuks minder dan in het tweede kwartaal van vorig jaar. De afname is deels veroorzaakt door een kleinere invoer (-20.000 stuks), maar vooral door een stijging van het aantal geëxporteerde slachtvarkens. Hierdoor ligt de productie in Nederland 2% lager dan in hetzelfde kwartaal van 2008.

Levende export blijft groeien

De export van levende varkens bedroeg volgens de PVE in het tweede kwartaal ruim 1 miljoen stuks. Dit is circa 140.000 stuks meer dan in het tweede kwartaal van vorig jaar. Duitsland was met een aandeel van bijna 80% in de export veruit de belangrijkste afnemer. De uitvoer naar Hongarije en Polen is sterk toegenomen. De varkensstapel is in deze landen aanzienlijk teruggelopen en om in de binnenlandse vraag te voorzien moeten varkens worden geïmporteerd. De export van Nederlands varkensvlees lag circa 15% onder het niveau van vorig jaar. Met name de export naar Italië en het Verenigd Koninkrijk stelde teleur. Vanuit de EU is de eerste 5 maanden van dit jaar circa 10% minder varkensvlees geëxporteerd. Rusland was met een aandeel van ruim 28% met afstand de belangrijkste afnemer. De export naar Rusland wordt echter bemoeilijkt door de steeds strengere voorwaarden aan de import.

Saldo lager dan vorig jaar

De opbrengstprijzen liepen in het eerste halfjaar weliswaar op, maar waren in het tweede kwartaal gemiddeld toch ruim 6% lager dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Dat heeft een effect van gemiddeld 9.000 euro per bedrijf met 1.500 vleesvarkens. Bovendien zijn de biggenprijzen dit jaar 24% hoger dan in het tweede kwartaal van 2008. De gemiddelde biggenprijs steeg vergeleken met een jaar geleden met 9 euro naar 48 euro per big van 23 kg, waardoor de aankoopkosten van biggen bijna 12.000 euro per bedrijf hoger zijn. De omzet en aanwas is door lagere verkoopprijzen en hogere biggenprijzen bijna 21.000 euro per kwartaal lager geworden. De voerprijzen zijn sinds vorig jaar zomer flink gedaald. Ook in het tweede kwartaal zette die prijsdaling door, zij het minder sterk. Gemiddeld waren de voerprijzen in het tweede kwartaal 22% lager dan een jaar eerder. Dat betekent een besparing op voerkosten van bijna 17.000 euro per bedrijf op kwartaalbasis. Het saldo in het tweede kwartaal was dit jaar uiteindelijk 4.000 euro lager dan vorig jaar en kwam uit op 10.000 euro per bedrijf (figuur 2). Dat is weliswaar iets minder slecht dan in het eerste kwartaal, maar nog veel te weinig om de overige bedrijfskosten te dekken. Wel worden de variabele kosten goedgemaakt, maar slechts een deel van de overige kosten zoals huisvesting en mestafzet. Het inkomen uit bedrijf zal daardoor naar verwachting voor het derde achtereenvolgende kwartaal negatief zijn. Vergeleken met de saldo-ontwikkeling op de fokvarkensbedrijven is de situatie in de vleesvarkenshouderij nog steeds duidelijk slechter.

